

SIKKERHETS DATABLAD

ÅRETRUNTGAS ESSVE RÖD

165 MM-2

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 27.09.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn ÅRETRUNTGAS ESSVE RÖD 165 MM-2

Artikkelnr. 713194

GTIN-nr. 7317761228851

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Brenselcelle.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Essve Norge AS

Besøksadresse Rosenholmveien 25, 1414 Trollåsen

Postadresse Postboks 686

Postnr. 1411

Poststed Kolbotn

Land Norge

Telefon +47 22 88 40 40

Telefaks +47 22 65 16 16

Hjemmeside <http://www.essve.no>

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Ved akutte tilfeller:113

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Flam. Gas 1;H220;
No 1272/2008 [CLP/GHS] Aquatic Chronic 3;H412;
Press. Gas;H280;

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord Fare

Faresetninger H220 Ekstremt brannfarlig gass.
H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger	H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. P381 Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P377 Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte. P403 Oppbevares på et godt ventilert sted.
---------------------	---

2.3 Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT eller vPvB.
Farebeskrivelse	Ved bruk kan brennbare damper/eksplosive damp-luft-blandinger dannes.
Helseeffekt	Kontakt med flytende gass kan gi frostskafer, i noen tilfeller med vevskafer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Pentan	CAS-nr.: 109-66-0 EC-nr.: 203-692-4 Indeksnr.: 601-006-00-1	Flam. Liq. 2; H225 Asp. tox 1; H304 STOT SE3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	1 - 5 %
Hydrokarboner, C6, isoalkaner, < 5% n-heksan	EC-nr.: 931-254-9	Note: C Flam. Liq. 2;H225; Asp. Tox. 1;H304; Skin Irrit. 2;H315; STOT SE 3;H336; Aquatic Chronic 2;H411;	1 - 2,5 %
Hydrokarboner, C6-C7, isoalkaner, cykloalkaner, < 5%, n-heksan	EC-nr.: 926-605-8	Aquatic Chronic 2;H411; Asp. Tox. 1;H304; Flam. Liq. 2;H225; STOT SE 3;H336;	1 - 2,5 %

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Plasser bevisstløse skadde i stabilt sideleie og sørg for frie luftveier. Kontakt lege.
Hudkontakt	Vask huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved fortsatt irritasjon: transport til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.
Svelging	Skyll munn med vann. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Det kan forekomme: Pustevansker. Hodepine. Kvalme. Koordinerings lidelser. Påvirker sentralnervesystemet.
--------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Behandles symptomatisk.
-------------------	-------------------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	Vannspray, skum, pulver eller karbondioksid.
Uegnete brannslukningsmidler	Vannjet.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ved brann kan det dannes helseskadelige gasser. Løsningsmiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft. Eksplosjonsfarlig ved oppvarming.
Farlige forbrenningsprodukter	Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslukningsmetoder	Unngå innånding av branngasser. Beskyttelsesutstyr til_x000D_slukkingspersonale: Bruk bærbart åndedrettsvern og fullt verneutstyr ved brann. Beholdere i nærheten av brann flyttes eller kjøles med vann. Dem inn og samle opp slukke vann.
-----------------------	--

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Sørg for god ventilasjon.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av damp.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå at væsken kommer i avløp, kjellere og arbeidsgraver.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Absorber små mengder i papirhåndklær, la det fordampe på et sikkert sted (f.eks. i avtrekk). Gi avtrekkskanalene tid til å bli gassfrie. Brenn papiret i sikker avstand fra annet brennbart materiale. Fjern enhver tennkilde, vær oppmerksom på eksplosjonsfaren.
--------------------------------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se § 7, 8 og 13.
-------------------	------------------

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for god ventilasjon. Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Følg god kjemikaliehygiene. Vask hendene før pauser, før røyking og før inntak av mat og drikke. Skift tilsølte klær.
------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. Lagres som brannfarlig gass under trykk. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr. Oppbevares utilgjengelig for barn. Brannfarlig eller brennbart: Holdes adskilt fra oksiderende stoffer, varme og flammer. Oppbevares opprettstående.
Forhold som skal unngås	Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2
------------------------	----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Pentan	CAS-nr.: 109-66-0	8 t.: 750 mg/m ³ , E	

	EC-nr.: 203-692-4 Indeksnr.: 601-006-00-1	8 t.: 250 ppm, E	
Hydrokarboner, C6, isoalkaner, < 5% n-heksan	EC-nr.: 931-254-9	8 t.: 200 ppm 8 t.: 800 mg/m ³ 15 min.: 300 ppm 15 min.: 1200 mg/m ³	
Hydrokarboner, C6-C7, isoalkaner, cykloalkaner, < 5%, n-heksan	EC-nr.: 926-605-8	8 t.: 50 ppm 8 t.: 180 mg/m ³ 15 min.: 75 ppm 15 min.: 250 mg/m ³	
Propen	CAS-nr.: 115-07-1 EC-nr.: 204-062-1 Indeksnr.: 601-011-00-9		

8.2. Eksponeringskontroll

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Under normale bruksforhold er åndedrettsbeskyttelse ikke nødvendig. Åndedrettsvern skal brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm (AN). Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type AX.

Håndvern

Håndvern

Bruk av hansker kreves ikke under normale forhold. Bruk vernehansker av: Lær.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Ikke relevant.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern

Bruk beskyttelsesklær som dekker armer og ben.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Gass eller Væske
Farge	Fargeløs
Lukt	Luktfri
Kommentarer, Luktgrense	Data mangler.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Data mangler.
Kommentarer, pH (bruksløsning)	Data mangler.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Data mangler.
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	Data mangler.
Kommentarer, Flammepunkt	Data mangler.
Kommentarer, Fordampningshastighet	Data mangler.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Data mangler.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Data mangler.
Damptrykk	Verdi: 18 bar
Damptetthet	Verdi: > 1
Kommentarer, Relativ tetthet	Data mangler.
Kommentarer, Bulktetthet	Data mangler.
Løselighetsbeskrivelse	Data mangler.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Data mangler.

Kommentarer, Selvantennelighet	Data mangler.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Data mangler.
Kommentarer, Viskositet	Data mangler.
Eksplorative egenskaper	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Kan danne eksplorative / brannfarlige luftblandinger .
Oksiderende egenskaper	Oppfyller ikke kriteriene for oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Data mangler.
-------------	---------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene.
------------	---

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent.
-------------------------------	-------------

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke oksiderende stoffer.
----------------------------	-----------------------------

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen under normale forhold.
-----------------------------	------------------------------

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologisk informasjon

LD50 oral	Verdi: > 16000 mg/kg Forsøksdyreart: Rat Kommentarer: Pentane
LD50 oral	Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: Rat Kommentarer: Hydrocarbons, C6-C7, isoalkanes, cykloalkanes, <5% n-hexane
LD50 oral	Verdi: > 16750 mg/kg Forsøksdyreart: Rat Kommentarer: Hydrocarbons, C6, isoalkanes, < 5% n-hexane
LD50 dermal	Verdi: > 3350 mg/kg Forsøksdyreart: Rabbit Kommentarer: Hydrocarbons, C6, isoalkanes, < 5% n-hexane
LD50 dermal	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rat Kommentarer: Hydrocarbons, C6-C7, isoalkanes, cykloalkanes, < 5% n-hexane
LD50 dermal	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rabbit Kommentarer: Pentane
LC50 innånding	Verdi: 259354 mg/m3 Forsøksdyreart: Rat Kommentarer: Hydrocarbons, C6, isoalkanes, < 5% n-hexane
LC50 innånding	Verdi: > 100 mg/l/4h Forsøksdyreart: Rat

	Kommentarer: Pentane
LC50 innånding	Verdi: > 20 mg/l/4h
	Forsøksdyreart: Rat
	Kommentarer: Hydrocarbons, C6, isoalkanes, cykloalkanes, <5% n-hexane

Potensielle akutte effekter

Innånding	Farlig ved innånding. Irriterende. Damp kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme.
Hudkontakt	Virker irriterende. Langvarig kontakt kan forårsake tørr hud.
Øyekontakt	Litt irriterende.
Svelging	Ingen spesielle helsefarer angitt.
Aspirasjonsfare	Ja.

Forsinket / Repeterende

Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering	Ikke relevant.
Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering	Ikke relevant.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Ingen spesielle helsefarer angitt.
Reproduksjonsskader	Ingen spesielle helsefarer angitt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Pentane: LC50, fish, 96h, 9.87 mg/l Oncorhynchusmykiss LC50, fish, 96h, 9.87 mg/l, Salmo gaidneri LC50, fish, 96h, 9.99 mg/l, Lepomis macrochirus EC50, Daphnia, 48h, 9.74 mg/l, Daphnia magna Hydrocarbons, C6, isoalkanes, < 5% n-hexane: LC50, fish, 48h, >1 mg/l, Oryzias latipes LC50, Daphnia, 48h, 3.87 mg/l, Daphnia magna ErC50, alage, 72h, 55 mg/l, Raphidocelis subcapitata Hydrocarbons, C6-C7, isoalkanes, cykloalkanes, < 5% n-hexan: LL50, fish, 96h, 12 mg/l, Oncorhynchus mykiss EL50, Daphnia, 48h, 3 mg/l, Daphnia magna NOELR, algae, 72h, 30 mg/l, Pseudikirchneriella subcapitata ErL50, algae, 72h, 55 mg/l, Pseudikirchneriella subcapitata
---------------	---

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Pentane: 8d, 70 % Hydrocarbons, C6, isoalkanes, < 5% n-hexane: 28 d, 98 % Hydrocarbons, C6-C7, isoalkanes, cykloalkanes, < 5% n-hexane: 28 d, 98 %
-----------------------------	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Kommentarer til bioakkumulering	Pentane: Log Pow 3.39 Hydrocarbons, C6, isoalkanes, < 5% n-hexane: Log Pow 4 Propane: Log Pow 2.28
---------------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Kommentarer til mobilitet	Ikke angitt.
---------------------------	--------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
------------------------	--

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ikke angitt.
---	--------------

AVSNITT 13: DISPONERING**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 160504 gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer EAL: 150111 emballasje av metall som inneholder et farlig, fast porøst materiale (f.eks. asbest), herunder tomme trykkbeholdere

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER**14.1. FN-nummer**

ADR / RID / ADN	2037
RID	2037
IMDG	2037
ICAO/IATA	2037

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	BEHOLDERE, SMÅ, INNHOLDER GASS
RID	BEHOLDERE, SMÅ, INNHOLDER GASS
IMDG	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS
ICAO/IATA	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	2.1
Klassifiseringskode ADR/RID/ADN	2.1
RID	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.5. Miljøfarer**14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk**

EmS	F-D, S-U
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket**ADR / RID - Annen informasjon**

Tunnelbegrensningskode	D
------------------------	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Referanser (Lover/Forskrifter)	Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2001 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring
--------------------------------	---

av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (December 2011)

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.

Lover og forskrifter

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført

Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam. Gas 1; H220; Press. Gas; H280; Aquatic Chronic 3; H412;
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann. H315 Irriterer huden. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. H220 Ekstremt brannfarlig gass. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.
Versjon	2
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Essve Norge AS
Utarbeidet av	Goodpoint AB
Nobb-nr.	51292246